
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

הגירה באירופה: אינטגרציה, הגירה לא חוקית וטרור מבית -
58802

תאריך עדכון אחרון 03-08-2016

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: יחסים בינלאומיים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר טל דינגוט אלכופר

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: dalkopher@mscc.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ב' 16:00-17:00

תאור כללי של הקורס:

הקורס עוסק בסוגיית ההגירה המהווה אחד הנושאים המרכזיים בעידן הגלובליזציה ובעלת השפעה מכרעת על היחסים הבינלאומיים, הפוליטיקה העולמית ויחסי חברה-מדינה. מוקד הקורס הוא ההגירה לאירופה שתופסת מקום של כבוד בפולמוסים אקדמיים וציבוריים באירופה בשנים האחרונות סביב סוגיות הגבלת ההגירה, שאלת האינטגרציה והקשר בין הגירה לביטחון במיוחד בהקשר של הגירה ממדינות לא אירופאיות.

מטרות הקורס:

1. להכיר ולנתח שלוש סוגיות מרכזיות רלוונטיות:
(i) השפעת (ii); (בעיקר מקלט במבקשי נתמקד) האירופי האיחוד של הגירה והגבלת הגירה מדיניות (i) ההגירה על היחסים בין המדינות באירופה ועל האינטגרציה האירופית (iii) מדיניות אינטגרציה של מדינות באירופה והאיחוד האירופי כלפי מהגרים ובני מהגרים החיים באופן חוקי באירופה. בהקשר זה נדון גם בהשלכות כשלון האינטגרציה של מהגרים המתבטא בהדרה וגזענות; (iv) תופעת הרדיקליזציה באירופה המזוהה עם בני מהגרים ותופעת ה"טרור מבית" ומולה מדיניות ה-terrorism counter באירופה.
2. ניתוח סוגיית ההגירה לאירופה יעשה הן על בסיס מידע המבוסס על מקורות אמפיריים הסוקרים מגמות ונתונים הקשורים להגירה, למדיניות הגירה ואינטגרציה כמו גם לתופעת הטרור מבית ולמדיניות נגד טרור, והן ע"י שימוש בתיאוריות פוליטיות, תיאוריות של ביטחון, תיאוריות חברתיות (סוציולוגיות ופסיכולוגיה חברתית), כמו גם תיאוריות ביקורתיות רלוונטיות.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. לתאר ולבחון מגמות מרכזיות עכשוויות במדיניות ההגירה והאינטגרציה של האיחוד האירופי.
2. לפרש ולהסביר מדיניות הגירה ואינטגרציה באירופה דרך הפריזמה של תיאוריות מרכזיות ביחב"ל, בפילוסופיה פוליטית, סוציולוגיה ופסיכולוגיה חברתית.
3. לבקר מדיניות הגירה ואינטגרציה באירופה באמצעות תיאוריות נורמטיביות וביקורתיות.
4. ליישם תיאוריות רלוונטיות שנלמדו בקורס על מנת להסביר מדיניות הגירה ואינטגרציה של מדינות מחוץ לאירופה. למשל, ישראל.
5. לבחון ולהסביר כשלון מדיניות אינטגרציה באירופה.
6. לזהות מאפיינים עיקריים של טרור פנימי באירופה כמו גם מדיניות נגד טרור באירופה
7. לפרש ולהסביר את תופעת הטרור הפנימי באירופה מנקודות מבט תיאורטיות שונות (למשל, פסיכולוגיה חברתית).
8. להסביר ולשפוט מדיניות נגד טרור באירופה באמצעות תיאוריות ופריזמות אנליטיות שונות למשל הפריזמה האסטרטגית, החברתית והנורמטיבית.

דרישות נוכחות (%) :
90%

-
1. שיטת ההוראה בקורס: 1. דיון מבוסס חומר קריאה ודוחות קריאה.
  2. מצגות נתונים
  3. סרט וסרטון יוצג במהלך הקורס

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- שיעור 1: מבוא- תיאור הקורס, מטרותיו, הדרישות מן הסטודנטים וכד'.
- שיעור 2: הגירה לאירופה- קטגוריזציה, מגמות והסברים
- נושא 1: מדיניות הגירה והגבלת הגירה באירופה
- שיעור 3: סקירת מדיניות הגירה והגבלת הגירה באירופה מאז מלחמת העולם ה-II (התמקדות במשטר הפליטים)
- שיעור 4: דיון במכניזמים של "הגנה אקטיבית" (למשל, כוחות שיטור בגבולות) כנגד הגירה לא חוקית.
- שיעור 5: "רפואה מונעת": דיון במכניזמים של מניעת הגעת מהגרים מארצות המקור, הסכמי החזרה אקסטרטוריאליים מחנות, (readmission)
- שיעור 6: תיאוריות ביטחון מסורתיות המסבירות מדיניות הגירה נוקשה.
- שיעור 7: תיאוריות ביטחון ביקורתיות המסבירות מדיניות הגירה נוקשה.
- שיעור 8: השפעת המהגרים כאיום על האינטגרציה האירופית.
- שיעור 9: סרט בנושא הקורס "Welcome".
- שיעור 10: דיון בסרט והכנה לכתיבת עבודה סמינריונית.
- נושא 2: אינטגרציה של מהגרים
- שיעור 11: מודלים של מדיניות אינטגרציה באירופה (מודלים פוליטיים, סוציולוגיים)
- שיעור 12: סוגיות תיאורטיות בהסבר מדיניות אינטגרציה: תיאוריות פוליטיות.
- שיעור 13: סוגיות תיאורטיות בהסבר מדיניות אינטגרציה: תיאוריות פסיכולוגיות חברתיות.
- שיעור 14: סוגיות תיאורטיות בהסבר מדיניות אינטגרציה: תיאוריות ביקורתיות.
- שיעור 15: כישלון מדיניות האינטגרציה?
- נושא 3: טרור מבית (terrorism Homegrown)
- שיעור 16: מידע ונתונים
- שיעור 17: סיבות והסברים לטרור פונדמנטליסטי באירופה.
- שיעור 18: מדיניות terrorism-counter לאומית ואירופית-פרשנות והסברים.
- שיעור 19: מדיניות הפליטים של ישראל במבט השוואתי בראי תיאוריות של ביטחון
- שיעור 20-28: רפרטים של סטודנטים.

חומר חובה לקריאה:

מבוא

*G.Lahav and S.Lavenex (2012) "International Migration", Handbook of International Relations, edited by T. Risse and B. Simmons (SAGE Publishers)

הגירה לאירופה- קטגוריזציה, מגמות והסברים

*Stalker, peter, (2002) "Migration Trends and Migration Policy in Europe", International migration 40(5):151-179.

*Hooghe, Marc, Ann Trappers, Bart Meuleman, Tim Reeskens, (2008) "Migration to European Countries: A Structural Explanation of Patterns. 1980-2004" International Migration Review, Vol. 42 No. 2: 476-504.

נושא 1: מדיניות הגירה באירופה

- *Matthew Gibney and Randall Hansen, "Asylum Policy in the West: Past Trends, Future Possibilities," WIDER Discussion Paper No. 2003/68 (September 2003). Available at
- http://www.wider.unu.edu/publications/working_papers/discussionpapers/2003/en_GB/dp2003-068/
- *Lavenex, S. (2001) Migration and the EU's new eastern border: between realism and liberalism, *Journal of European Public Policy*, 8(1): 24-42
- * Lütterbeck, Derek. (2006) Policing Migration in the Mediterranean. *Mediterranean Politics* 11 (1): 59-82.
- * Tal Dingott Alkopher "At "War" with People Smugglers: Is the EU's Plan to Sink Refugee Ships a Just Use of Force?", *Work in Progress*.
- *Lavenex, S. (2006) "Shifting Up and Out: The Foreign Policy of European Immigration Control", *West European Politics*, 29(2), pp.329-350.
- *Roig, Annabelle and Huddleston, Thomas. (2007) EC Readmission Agreements: A Re- evaluation of the Political Impasse. *European Journal of Migration and Law* 9: 363- 387.
- תיאוריות המסבירות מדיניות הגירה נוקשה:
- *Peter Andreas "Redrawing the Line Borders and Security in the Twenty-First Century" *International Security*, Vol. 28, No. 2 (Fall 2003), pp. 100-107
- * Miller, B. 2001. "The Concept of Security: Should it be Redefined?" *Journal of Strategic Studies* 24: 13-42.
- Balzacq T (2005) *The Three Faces of Securitization: Political Agency, Audience and Context*. *European Journal of International Relations* 11(2): 171-201.
- *Huymans, Jef, (2000) "The European Union and the Securitization of Migration", *Journal of Common Market Studies* 38(5): 751-777
- השפעת מהגרים על האינטגרציה האירופית:
- Tal Dingott Alkopher and Emmanuelle Blanc (forthcoming, First online 11 July 2016) *Schengen Area Shaken: The Impact of Immigration-Related Threat Perceptions on the European Security Community*. *Journal of International Relations and Development*. Doi: 10.1057/s41268-016-0005-9, pp.1-32.
- נושא 2: אינטגרציה של מהגרים מודלים של מדיניות אינטגרציה באירופה
- *Carrera, S (2006) *A Typology of Different Integration Programmes in the EU*. *Briefing Paper on Immigration and Integration*, Centre for European Policy Studies. pp.1-19. <<http://www.libertysecurity.org/article1192.html>>
- *Terri E. Givens (2007) "Immigrant Integration in Europe: Empirical Research", *Annual Review of Political Science*, 10:67-83.
- סוגיות תיאורטיות בהסבר מדיניות אינטגרציה:
- **Illiberal Liberal States: Immigration, Citizenship and Integration in the EU*. Edited by Elspeth Guild, Kees Groenendijk and Sergio Carrera. Ashgate, 2009. Chap. 6.
- * Tal Dingott Alkopher "The Political Psychology of Integration Strategies: The Case of the European Commission's Interculturalism," *Work in Progress*.
- * Lowenheim, O. and O. Gazit (2009) "Power and Examination: A Critique of

כישלון מדיניות האינטגרציה?

- *Joana Fomina. 2006. "The failure of British Multiculturalism: Lessons for Europe," *Polish Sociological Review*, 4(156):409-424.
- *Keith Banting & Will Kymlicka (2013) "Is there really a retreat from multiculturalism Policies? New Evidence from the multiculturalism policy index", *Comparative European Politics*, Vol.11(5): 577-598.
נושא 3: טרור מבית (terrorism Homegrown)
מידע ונתונים
- *Byman, Daniel and Shapiro Jeremy (2014) "Homeward Bound? Don't Hype the Threat of Returning Jihadists", *Foreign Affairs* (93.6) Nov/Dec 2014, 37-42, 44-46.
סיבות והסברים לטרור פונדמנטליסטי באירופה
- *Anja Dalgaard-Nielsen (2010) "Violent Radicalization in Europe: What We Know and What We do not know", *Studies in Conflict and Terrorism*", 33(9): 797-814.
- * Alex S. Wilner, Claire-Jehanne Dubouloz (2010) "Homegrown Terrorism and Transformative Learning: An Interdisciplinary Approach to Understanding Radicalization", *Global Change, Peace & Security*, 22(1): 33-51.
מדיניות terrorism-counter ואירופית-פרשנות והסברים
- *Council of the European Union (2005) *European Union Counter terrorism Strategy*, 14469/4/05: 30 November.
- *Marieke De Goede (2008) "The Politics of Preemption and the War on Terror in Europe", *EJIR* 14(1):161-185.
מדיניות פליטים בישראל מבעד לפריזמה הביטחונית הרחבה:
- Tal Dingott Alkopher and Esther Lopatin "Alternative Explanations for Israel's Policy Towards Asylum Seekers and Refugees: From the Traditional Security Prism to the Socio-Psychological Prism", *Work in Progress*.

חומר לקריאה נוספת:

- הגירה לאירופה- קטגוריזציה, מגמות והסברים
Messina and Lahav, *The Migration Reader: A Key Text* (Lynne Rienner, Pub., Boulder, Colorado, 2006)
- Stephen Castles and Mark J. Miller, *The Age of Migration: International Population Movements in the Modern World*, 4th ed. (New York: Guilford, 2009) Chapter 2, 4th ed., pp. 20-48.
- kyrien Katarina marina, "Demographic changes immigration policy and development in the European union" *EIPASCOPE* 2007/3 pp 21-26
- Godoy, Leticia Delgado, "Immigration in Europe: Realities and Policies", (Universidad Rey Juan Carlos, June 2002) pp 1-17
נושא 1: מדיניות הגירה באירופה
הקשחת מדיניות (אשרות) כניסה למהגרים ולפליטים (Europe Fortress)
Brochmann G., and Hammar T., (1999) *Mechanisms of Immigration Control: A*

- Comparative Analysis of European Regulations Policies, Oxford: Berg Publishers.
- Schuster, L. (2000) 'A Comparative Analysis of the Asylum Policy of Seven European Governments', *Journal of Refugee Studies* 13(1): 118-132.
- Adam Luedtke, "Fortifying Fortress Europe? The Effects of September 11 on EU Immigration Policy," ch. 7 (130-47) in Terri Givens, Gary Freeman, and David Leal (eds.), *Immigration Policy and Security: US, European, and Commonwealth Perspectives* (Routledge, 2009)
- Theodora Kostakopoulou (2000) "The "Protective Union": Change and Continuity in Migration Law and Policy in Post-Amsterdam Europe", *Journal of Common Market Studies* 38(3): 497-518.
- יצירת "הגנה אקטיבית" (כוחות שיטור בגבולות)
- Korontzis Tryfon (2012) The Contribution of EUROPOL and FRONTEX in Combating the Phenomenon of Illegal Immigration in Hellas *Review of European Studies* 4(1): 188-194.
- S.Carrera & E.Guild (2010) "Joint Operation Rabbit 2010'-Frontex Assistance to Greece's Border with Turkey: Revealing the Deficiencies of Europe's Dublin Asylum System", <http://www.ceps.eu>
- J.Parkin (2012) "EU Home Affairs Agencies and the Construction of EU Internal Security", CEPS paper in *Liberty and Security in Europe*, no.53, <<http://www.ceps.eu>>
- Neill Andrew (2009) The securitization and Risk at the EU border: the Origins of FRONTEX. *Journal of Common market studies* 47(2):333-356.
- Leonard, Sarah. (2009) The Creation of FRONTEX and the politics of institutionalization in the EU external borders policy. *Journal of Contemporary European Research*, 5 (3): 371-388.
- Pawlak, P. (2012) 'The unintentional development of the EU's security governance beyond borders', *European Foreign Affairs Review* 17(1/2): 87-107
- "רפואה מונעת": מניעת הגעת מהגרים מארצות המקור, הסכמי readmission, מחנות אקסטריטוריאליים
- Dimulescu, Valentina. (2011) Migrants at the gates : the external dimension of the EU's migration policy in the South Mediterranean. *Interdisciplinary Political Studies* Vol. 1 no. 2 : 161-165.
- Carl Levy, "Refugees, Europe, Camps/State of Exception: 'Into The Zone', the European Union and Extraterritorial Processing of Migrants, Refugees, and Asylum-seekers (Theories and Practice)," *Refugee Survey Quarterly*, vol. 29, no. 1 (August 2010): 92-119.
- Zaiotti, Ruben. (2007) «Of Friends and Fences: Europe's Neighborhood Policy and the «Gated Community Syndrome». *Journal of European Integration* 29 (2): 143-162.
- "Take my migrants, please!" *The Economist*, 14.4.11
<http://www.economist.com/node/18561247>
- Deutsche Welle, 'Human Rights Group Slams EU Asylum Plans' (Bonn: Deutsche Welle, 2004), [<http://www.dw-world.de/dw/article/0,1564,1342901,00.html>] (30 September 2004).

-
- Noll, Gregor, "The Euro-African Migration Conference: Africa Sells Out to Europe", *Open Democracy free thinking of the world*, 2006.
תיאוריות המסבירות מדיניות הגירה נוקשה:
• National Security
- Christopher Rudolph (2006) *National Security and Immigration: Policy Development in the United States and Western Europe Since 1945*, Stanford, California: Stanford University Press. pp.1-28
- Adamson, Fiona B. (2006) *Crossing Borders: International Migration and National Security*. *International Security* 31 (1): 165-199.
- Reinhard Lohrmann (2000) "Migrants, Refugees and Insecurity. Current Threats to Peace?" *International Migration* 38(4): 3-22.
- Myron Weiner, "Bad Neighbors, Bad Neighborhoods: An Inquiry into the Causes of Refugee Flows," *International Security*, vol. 21, no. 1 (summer 1996): 5-42.
- Jack L. Goldstone, "Demography, Environment and Security: An Overview," in Myron Weiner and Sharon K. Russell (eds.) *Demography and National Security* (Berghahn, 2001).
Jonathan Stevenson, "How Europe and America Defend Themselves," *Foreign Affairs*, Vol. 82, No. 2 (March/April 2003), p. 86.
Journal of Homeland Security and Emergency Management
• Securitization Theory (ביקורת הסבר)
- Kariotis, Georgios (2011) *The fallacy of securitizing migration: elite rationality and unintended consequences*. In: *Security and Migration in Europe*. Ashgate, Surrey, Great Britain. 13-30.
- Bigo, Didier "Security and Immigration: Toward a Critique of the Governmentality of Unease" *Alternative* 27 (2002) p 63-92
- Guild, E. (2003) *International Terrorism and EU Immigration Asylum and Borders Policy : the unexpected victims of 11 September 2001*. *European Foreign Affairs Review* 8 (3) : 331-346.
- Lavenex, Sandra. (2001) *Migration and the EU's new Eastern Border : between realism and liberalism*. *Journal of European Public Policy* 8 (1) : 24-42.
- Lavenex, S. (2002) 'The Europeanization of Refugee Policies: Normative Challenges and Institutional Legacies', *Journal of Common Market Studies* 39(5): 851-874.
- Lavanex, Sandra. (2006) *Shifting up and out : the Foreign Policy of European Immigration Control*. *West European Politics* 29 (2): 329-350.
- Collinson, Sarah. (2007) *Security or Securitization? Migration and the pursuit of Freedom, Security and Justice in the Euro-Mediterranean Area*. EuroMesco Publication no. 19
- Mitsilegas, V. (2007) 'Border Security in the European Union. Towards Centralised Controls and Maximum Surveillance' in E. Guild, H. Toner and A. Baldaccini (eds.), *Whose Freedom, Security and Justice? EU Immigration and Asylum Law and Policy*, Hart Publishing, pp.359-394.
- Roig, Annabelle and Huddleston, Thomas. (2007) *EC Readmission Agreements: A*

Re- evaluation of the Political Impasse. *European Journal of Migration and Law* 9:
363- 387.
Elspeth Guild (2009) *Security and Migration in the 21st Century*. Polity press.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 20 %
השתתפות 10 %
הגשת עבודה 50 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 20 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: